

'Graag tussen de mensen en de varkens'

Stoppersregeling

07.00 uur. Nadat Tonnie Schepers (links op de foto) met varkenshouder en transporteur Henk Wouters vannacht varkens heeft geladen, is er even tijd voor een kop koffie en overleg. Wouters is blij met de flexibiliteit van Schepers; hij kan dag en nacht z'n hulp inroepen en dat komt goed uit omdat de varkenshouder 'net niet alles' alleen kan.

Maar meestal is het voor Tonnie Schepers op dit tijdstip een snelle douche en op weg naar het volgende adres. Een weekrooster of dagschema kent de 51-jarige Schepers niet; geen twee dagen zijn namelijk hetzelfde voor de kersverse zzz'er uit het Brabantse Odiliapeel.

Twee maanden geleden stopte Schepers met zijn eigen varkenshouderij. Hij had 220 zeugen en 800 vleesvarkens en deed al een paar jaar mee met de stoppersregeling. Zijn vleesvarkensstal is nu te koop. Tonnie Schepers had de laatste 15 jaar niet geïnvesteerd en was de telkens veranderende wetgeving beu. Het houden van varkens, of om precies te zijn 'het hebben van een varkensbedrijf' met de daarbij behorende druk, leverde hem veel te veel stress op; hij kon het niet meer volgen en kon er bovendien niet meer tegen.

Zelfstandigheid

09.30 uur. Via een mengvoederfabrikant heeft Schepers in de stallen op z'n huisadres nu een aantal drachtige zeugen en 400 gespeende biggen die hij (voor een varkenshouder met tijdelijk te weinig plaats) verzorgt op vergoedingsbasis. Dat hij de varkenshouder nog niet heeft gezien, onderstreept dat het hier gaat om vertrouwen. Schepers weet van de bedrijven waar hij komt de sleutels te vinden. Het al van oudsher kennen van de klanten heeft voordelen; het is gemakkelijk voor beide partijen vindt de zzz'er, anders hadden de klanten ook wel bij de regionale bedrijfshulp aangeklopt. Schepers werkt voor zichzelf omdat hij houdt van zijn zelfstandigheid, de vrijheid en de korte afstand tot de klant.

Voor bekenden werken heeft ook nadelen. Schepers merkt op dat er sprake is van spanningen: „We zien minder mensen actief in het dorpsleven. Een grap die voorheen leuk en onschuldig werd gevonden, kan tegenwoordig heel makkelijk verkeerd worden uitgelegd; mensen hebben een veel korter lontje door alle spanning rond het al dan niet het hoofd boven water kunnen houden.” Dat hakt er ook bij Schepers in: „De sfeer in het dorp lijdt onder de leegloop van het platteland en ook wel omdat varkenshouders vaker niet meer zelf op het bedrijf wonen.”

Sinds hij onlangs zijn eigen stallen leegdraaide, werkt Tonnie Schepers uit het Brabantse Odiliapeel op diverse varkenshouderijen. Hij was altijd al inzetbaar als opvang tijdens de vakantie van varkenshouders; dat werk heeft hij uitgebreid.

Naam: Tonnie Schepers | Functie: zzp'er | Datum: 7 maart 2016

Psychische nood

10.30 uur. Tonnie Schepers controleert de vleesvarkensafdelingen bij een varkenshouder in de buurt. Hij knipt de lampen aan en checkt of de biggen alert zijn. Schepers is graag tussen de mensen en de varkens. Hij is er via de zomervakantieweken van collega's - hij geeft zelf niets om vakantie - ingerold bij gezinsbedrijven. Hij heeft ook een paar pluimveeadressen in z'n klantenbestand. Het begon volgens Schepers allemaal met de varkenspest. Tót 1997 bestonden er ook nog wel pieken en goede tijden, maar sinds de pest is er nauwelijks een opleving geweest. "Al tien jaar belooft iedereen beterschap. Mensen die het erf betreden ('het volk op de weg') doen dat met mooie technische verhalen; men pusht alleen maar. Maar nog steeds wordt het alleen maar slechter. Ik maak me dan ook ernstig zorgen om collega's waar ik nu kom helpen. De nood is hoog; ik zie hier grote psychische problemen. De emoties lopen hoog op, ook bij jonge, fanatieke boeren. Zoveel varkenshouders zijn al verdwenen en het eind is niet in zicht. Ook onze eigen belangenorganisaties bieden nauwelijks een helpende hand. Banken hebben geen vertrouwen in de sector maar zeggen alles haalbaar te vinden, tegen alle gegevens en gevoelens in."

Opvangadressen

12.30 uur. Op de meeste bedrijven van klanten hoeft Schepers alleen de varkens te controleren. De automatische voerinstallatie doet het werk. Hij loopt één keer per dag langs om te checken of alle machines en dieren functioneren. Omdat hij vannacht varkens moest laden, kan Schepers vanmiddag even slaap inhalen. Vanmiddag zal hij ook bij een buurman die als tweede tak het varkensvlees aan huis verkoopt, het erf reinigen. Morgen controleert Schepers weer de biggen en zeugen die hij thuis heeft liggen, en later op de dag de vleesvarkens van de boer die een paar dagen van huis is. Misschien moet hij net als vorige week nog een beer naar Markelo brengen. Hij draait nota's uit (Schepers vraagt 25 euro per uur) en loopt wellicht tegen nieuwe klussen aan. Echt vaste werktijden op bepaalde dagen per week wil hij niet, want dat zou ten koste gaan van zijn vakantieopvangadressen. Bij klanten met all-in-all-out-systeem helpt hij 's nachts vaak laden. Dan selecteren ze wegens gewichtverschillen uit alle hokken bijvoorbeeld één of twee varkens: „Dat kan een varkenshouder bijna niet in zijn uppie. Op deze manier kan ik als zzp'er de kost verdienen en blijven wonen waar ik woon.” ■